02.12.08

FERVOJA ESPERANTISTO

Informilo de Germana Esperanta Fervojista Asocio

STIFTUNG BSW

Mitteilungsblatt der Deutschen Eisenbahner-Esperanto-Vereinigung
in der Stiftung Bahn-Sozialwerk

Fondita 1952 | Numero 4 | Septembro/Decembro 2008

Jahresversammlung 2008 in Bad Tölz Foto: Siegfried Krüger

UNSERE 52. JAHRESVERSAMMLUNG

fand vom 10. bis 12. Oktober 2008 „hoch oben", nämlich in Bad Tölz in Oberbayern statt. Trotz der weiten Anreise fanden sich erneut ca. 30 „geesperantistoj" aus ganz Deutschland sowie je eine Esperantosprecherin aus Belgien und Bulgarien in dem malerischen Kurort mit der wunderschönen Altstadtkulisse ein.

Schon traditionell ist das Programm quasi zweigeteilt:

Der GEFA-Arbeitsausschuss am Freitag und Samstag, um anstehende Verbandsprobleme zu beraten und möglichst zu lösen, und für alle Teilnehmer sorgt ein kulturell-touristisches Programm für Unterhaltung und Erlebnisse.

Zu ersterem sei hier aufgeführt: Im Rahmen des Zukunftskonzepts "BSW 2020" sollten alle unsere GEFA/BSW-Mitglieder durch Bekanntmachen der Ziele und Möglichkeiten sowohl des Esperanto als auch des BSW in ihrem persönlichen Umfeld um neue Mitglieder werben, (Beitrittsformulare beim Hauptbeauftragten erhältlich), für unser informilo eisenbahnspezifische deutsch- und esperantosprachige möglichst mit Bildmaterial untersetzte Beiträge an den Redakteur senden.

Nicht abschließend entschieden wurde über die erneute Ausrichtung eines IFEF-Kongresses in Deutschland, etwa ab 2012. Zu klären sind vor allem noch personelle und finanzielle Fragen, z. B. Hotelkosten, Kulturprogramm, Exkursionen, kongreslibro, kongresa kuriero ...

Zu Beginn der Arbeitssitzung am Freitag begrüßte der (neue) Leiter der BSW-Region Süd, Herr Weiß, die Teilnehmer, wünschte einen erfolgreichen Verlauf der Tagung und erläuterte seine Vorstellungen zur Umsetzung von "BSW 2020".

Der Freitagabend wurde eingeleitet mit dem ehrenden Gedenken an unsere im letzten Jahr verstorbenen Mitglieder (s. hierzu auch die jeweiligen Nachrufe im "Fervoja Esperantisto"). Danach folgte ein (etwas zu ausführlicher) Vortrag mit reichlich Bildmaterial über unseren Tagungsort, dem sich am nächsten Morgen die Stadtführung anschloss (sofern man nicht am AA teilnehmen musste...). Dem folgten am Nachmittag der Busausflug ins romantische Kufstein (Tirol, Österreich), am Samstagabend der zweisprachige Auftritt (alle Hotelgäste konnten daran teilnehmen) des bekannten Zauberkünstlers und Eo-Sprechers Trixini, sehr kurzweilig und mitunter zauberhaft verblüffend. Das nachfolgende Tanzvergnügen sorgte für die nötige Fitness und wurde mit fortschreitender Stunde immer "bayrischer."

Der Sonntag wurde eingeleitet mit einem ökumenischen Gottesdienst, gehalten von Trixini, ja - er ist auch ausgebildeter Pastor -, Informationen zu GEFA vom Vorsitzenden und erneut einem Beitrag von Trixini über seine Erlebnisse mittels Esperanto bei seinen Reisen rund um die Welt. Zu den Chancen des Esperanto in der heutigen Welt zeichnete er ein durchaus optimistisches Bild. Nach diesen Beiträgen wurde die Jahrestagung 2008 vom Vorsitzenden für beendet erklärt.

Bleibt abschließend der Dank an das sehr gastfreundliche BSW-Hotel "Isarwinkel", dessen Leiterin Frau Kurz mit ihrem Team für alle Wünsche ein offenes Ohr

hatte. Unser Bezirksbeauftragter Siegfried Krüger sorgte mit umfangreichem Material für Information bei interessierten Hotelgästen und auch der Fahnenschmuck im und am Hotel machte gut sichtbar auf unsere Esperanto-Veranstaltung aufmerksam.
Abschließend sei auch allen jenen gedankt, die selbst bei verhinderter Teilnahme durch eine Geldspende zum Gelingen der Veranstaltung beigetragen haben: Krüger/ Hartig / Schrapp / Stroinski / Sünkel / Weber.

Schon vormerken: Die JV 2009 findet vom 23. bis 25.Oktober im BSW-Hotel Lindenbach in Bad Ems statt.

Achim Meinel

Grupo Bremen

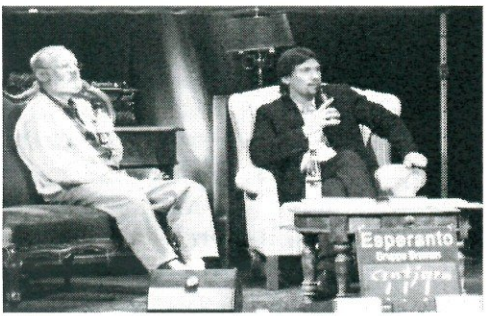

Esperantoprezentado dum HanseLife

Nia Esperanto-grupo estis invitita de Radio Bremen, sin prezenti ĉe la granda foiro pri komerco kaj hejma bezono. Ni danke akceptis tiun eblecon informi pri Esperanto.
Ni supozis, ke temas pri la kutima metodo, instali standon, sed surprizis nin la intenco de la organizantoj intervjue prezenti niajn aferojn.
Sur podio estis verda sofo kaj malgranda tablo. Ĉirkaue metis kafejo tablojn. Kafotrinkante, la publiko povis observi kaj aŭskulti niajn presentaĵojn.
Spektaklis Hellmut Grebe kaj Elisabeth kaj Franz Kruse antaŭ interesita publiko. Intervjuanto de Radio Bremen enkondukis kaj klarigis, pri kio temas. Hellmut informis detale pri nia lingvo kaj donis ekzemplojn per simplaj frazoj. La intervjuanto instigis la publikon ripeti frazojn kaj vortojn.
Hellmut legis kaj tradukis la Esperanto-version de la Bremenaj Urbmuzikistoj. La tridekminuta prezentado estis tre vigla kaj interesa.
Fine la auskultantoj diris laŭte "*DANKON*".

Dieter Hartig

Karl May

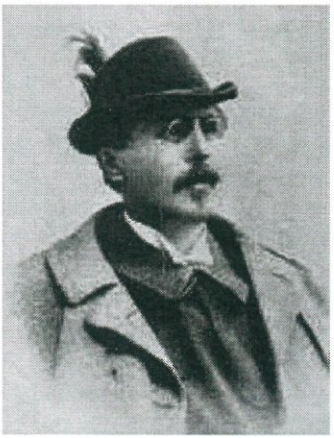

(naskiĝis la 25-an de februaro 1842, mortis la 30-an de marto 1912) estis germana verkisto.

Je la 30-a de marto 1912 en Radebeul apud Dresdeno mortis Karl May en la "Vilao Shatterhand", ekde unu jarcento unu el la plej multe legataj germanaj verkistoj. Multaj figuroj de lia fantazio – Winnetou, Old Shatterhand, Kara ben Nemsi kaj Haĝi Halef Omar – atingis tian popularecon, ke la plejmulto de germanlingvaj gelegantoj estas ekde la junaĝo profunde intimaj kun ili.

Lia ampleksa verkaro rezultis el eksterordinare malfavora kaj eventoplena vivo. Karl May naskiĝis je la 25-a de februaro 1842 kiel kvina el dekkvar infanoj de ercmontara teksisto en la saksa urbo Ernstthal (poste Hohenstein-Ernstthal), en ekstrema povreco. Li fariĝis instruisto en popollernejo, perdis kiel deknaŭjarulo jam kelkajn semajnojn poste pro negrava mispaŝo sian postenon. Pro mizero kaj obstineco li per malgrandaj friponaĵoj klopodis kontentigi siajn eksterordinaran fantazion kaj humiligitan prestiĝavidon.

Sekve de tiuj misagadoj li estis devigita trasuferi malliberecon dum ok jaroj.

Post sia liberiĝo (1874) li interesiĝis pri verkistaj aktivecoj. Komence li skribis antaŭ ĉio hejmecajn novelojn kaj anonimajn primitiv-romanaĉojn. La decida sukceso komenciĝis per liaj "Rakontoj pri vojaĝoj", aperintaj libroforme ekde 1892. En ili May priskribis aventuraĵojn de sia heroo en ekzotikaj regionoj. Tiuj rakontoj estis verkitaj en la unua persono kaj lokiĝas antaŭ ĉio en la "sovaĝa okcidento" de Norda Ameriko aŭ en la Orienta. Li sukcesis tiagrade sugeste kaj kolorplene prezenti tiujn fikciajn raportojn kun geografiaj kaj etnografiaj detaloj, ke la rakontoj pri vojaĝoj ("Winnetou", "Old Surehand", "Tra la dezerto") ĝisdate fascinas ĉiam denove generaciojn de legantoj, kvankam ilia literatura valoro estas diversmaniere taksata. Ankaŭ la humanisma tendenco de liaj libroj kaj ties aktivado favore al subprematoj popoloj (ekzemple indianoj kaj kurdoj) certigas al tiu ĉi "Ŝekspiro de la junuloj" (laŭ Ernst Bloch) ĉiam denove aktualan intereson kaj simpation de sennombra legantaro.

Post la komenco de la 19-a jarcento Karl May venis en la fokuson de multnombraj procesoj kaj gazetaraj kvereladoj. La malkovro de liaj krimaj junulpekoj, la nerajtigitaj publikaĵoj pri liaj primitivaj romanĉoj kaj atakoj kontraŭ la literatura kritiko metis lin en senfinajn batalojn pri honoro, aŭtoraj rajtoj kaj verkista agnosko kaj kaŭzis finfine iom-post-iom la elĉerpiĝon de lia sanstato. Dum tiu tempo tamen ekestis signifoplena, nun ne plu al la rakonto de aventuroj dediĉita malfrua verko, kiu en bildigitaj vizioj kaj utopioj evoluigas la transkonfesian kristanecon

kaj pacajn ideojn de la aŭtoro ("Kaj paco sur tero"; "En la regno de la arĝenta leono"; "Ardistan kaj Ĝinistan").
La 22-an de marto 1912, ok tagojn antaŭ sia morto, Karl May prelegis, aplaŭdite de pli ol 2000 geaŭskultantoj en Viena salonego, defendante siajn vivon kaj verkaron kaj samtempe propagandante la pacifismajn ideojn de Bertha von Suttner, nobelpremiitino. Ŝi skribis en nekrologo pri Karl May: "Kiu estas aŭskultinta tiun belan maljunulon je tiu 22-a de marto dum plenaj du horoj, kiu entuziasme parolis en la plej altaj regionoj de la imagoj, tiu devis havi la konvinkon, ke en lia animo flamegas la fajro de boneco".
(Teksto de speciala poŝtmarko okaze de la 75-a datreveno de la morto de Karl May fare de profesoro doktoro Claus Roxin, universitato de Munkeno, prezidanto de la Karl-May-Societo. Eldontago: 12-a de februaro 1987.)

Motivo de la po poŝtmarko: Winnetou – unu el la plej spektaklaj figuroj de la granda verkisto, formita laŭ la librokovrilo "WINNETOU I", Karl May, kolektitaj verkoj, volumo 7-a, kun afabla permeso de Karl-May-Eldonejo, Bamberg.

En Esperanto aperis en 1999 la rakonto "Liberigo – Eine Befreiung" tradukita de Cornelia Rau (traduko kaj originalo en unu volumo) kaj eldonita de Karl-May-Verlag, Bamberg-Radebeul. En la jaro 2007 la rakonto "Merhameh" aperis en la planlingvo Ido, en unu volumo kun la germana teksto.

Laŭ liaj libroj pri indianoj estis filmitaj multaj filmoj nomataj simple filmoj de May.

Ĉerpita el „Wikipedia"

http://eo.wikipedia.org/wiki/Karl_May

Achtung! – *Senioren* – Achtung!

Wir Senioren treffen uns **Mittwoch, 14. bis Donnerstag, 15. April 2009,** in **Lübeck**, im Hotel „Zum Ratsherrn", Herrendamm 2-4, Tel.: 0451-4 07 71 10.
Ein Einzelzimmer kostet 58,00 € und ein Doppelzimmer 78,00 €, inklusive Frühstück. Übernachtungspreise rechnen Sie bitte direkt mit dem Hotel ab.
Das Hotel ist folgendermaßen mit dem Bus zu erreichen: Ausgang Lübeck Hauptbahnhof, nicht zum Busbahnhof, sondern links zur Haltestelle „Lindenarkaden". Auf der anderen Straßenseite, vor der Spardabank, fahren die Busse 2, 9, 12, und 19 stadtauswärts. Im Bus lösen Sie bitte eine Fahrkarte „Kurzstrecke" = 1,40 € und steigen an der dritten Haltestelle (Sedanstraße) aus. Das Hotel liegt in der Nähe.
Wir beginnen um 14:00 Uhr mit einem gemeinsamen Mittagessen im Hotelrestaurant. Ende ist Donnerstag, voraussichtlich 14:00 Uhr, wieder mit einem gemeinsamen Mittagessen im Hotelrestaurant. **Anmeldungen bitte bis zum 25. März 2009** an:
Rolf Terjung, Finkenschlag 68, Tel./Fax 0203-72 40 95, E-Mail: elro.terjung@arcor.de.
Wegen Verlängerung wenden Sie sich bitte direkt ans Hotel.

Fervoja trafiko

Ĉiu fervojisto scias, ke la unuan vaporlokomotivon sur reloj konstruis *George Stephenson* en la jaro 1825. Ĉu vere? Ne! Estas eraro! Ĉar jam 22 jarojn antaŭe konstruis la kimra inĝeniero *Richard Trevithick* fervojon. Sed la publiko preskaŭ ne rimarkis tion, ĉar tiu vaporma$ino sur reloj trafikis nur en minejoj sub la tero.

Ĉevalfekaĵo sur la strato

Jam antaŭ la aŭtotrafiko la urba trafiko rezultigis morton de homoj, ĉar fekaĵo de ĉevaloj sur la vojoj gvidis al malsano de homaj spirvojoj. Fine de la 19-a jarcento en *New York* oni timis, ke baldaŭ ĉaroj ne plu povas veturi pro abunda ĉevalfekaĵo sur la stratoj.

Monproblemoj

Meditu:

-- Homon, kiu estas avida je mono, oni
- nomas monavidulo.
- Iu, kiu ŝparas la monon, estas avarulo.
- Se iu elspezas sian monon, oni konsideras lin facilanima.
- Kiu senlabore akiris monon, estas para zito.
- Kiu kolektis monon akirita per laboro, oni nomas idioto kaj riproĉas, ke li forpasis vivi.

Kion fari?

Demandas Dieter Hartig

Rerigardo al la estonteco

La jam de longe planita kurtdistanca trafiko en la *Ruhr*-regiono ne atingis la celon. La realigo de kurtdistanca trafiko en la *Ruhr*-regiono estis dum la tuta tempo ĉiam akompanata de ĉefe nur malvastaj, lokaj pensoj aŭ de superfluaj, fanfaronaj paroladoj. La ne plu nombreblaj planoj pri estonteco kaj efektivigo de bus- kaj fervoja trafikoj ne atingis la celon. Je la 15-a de aŭgusto 1996 prezentis *VRR (*Trafikligo en la *Ruhr*-regiono) sian „celreton 2015". Laŭ tiu plano devus funkcii anstataŭ nuntempe naŭ, en 2015 17 regionaj urbfervojaj trajnlinioj (*S-Bahn-Linien)* tra la *VRR*-landoj. Malnovajn traceojn oni volis reaktivigi. Sur la ĉeflinioj *Duisburg – Essen - Dortmund* kaj de *Essen* al *Bottrop* devus esti konstanta veturkadenco de dek minutoj. Sed hodiaŭ, kelkajn jarojn antaŭ la celo 2015, estas klare, ke tio ne estas realigebla. Trajnlinioj kiel *S 19* kaj *S 23*, ĝis tiam certe ne funkcios.

Normala estas jeno: La trajnoj *Metrorapid,* anoncitaj por 2000 ĝis 2003, veturis ĝis nun ne unu milimetron, sed bremsis por multaj jaroj ĉiujn aliajn reltrafikajn planojn en la regiono. Ankaŭ ne helpos la kompense planita trajnkoncepto *Rhein-Ruhr-Express*, kiun oni avizis por 2003. Ekskanceliero *Schröder* sonis en 2004: „Ni postulas la *Rhein-Ruhr-Express*-on, kaj ni certe realigos tion." Nur kiam? Unue por 2006, tiam 2010, tiam 2015. La fino ankoraŭ estas malferma.

Karaj papo kaj mamo (unua letero)

Una parto de la klasika letero de germana komencanto al siaj gepatroj

El GEJ-gazeto 5/1982, paĝoj 14 -15.
Aŭtoro: ToBo (Thomas Bormann).
ToBo venis al tiu ideo kolektante falsajn amikojn de germanaj komencantoj.
Se vi havas malfacilaĵojn kompreni, pensu pri simila germana vorto.

Teksto de "Karaj papo kaj mamo" (unua parto)

Salutojn de la Esperanto-trefo en Vest-Berlino! Ŝtelu vin for, ke daŭris la tutan zontagon por fari ĉi tien, ĉar nia aŭto havis tri panojn. Sed la aŭto vere estas tre alta kaj jam multe rostita. Multaj ŝraŭboj ne plu estas festaj kaj ĉio klapas. Kiam ni rapide pezis sur la aŭtobano, ni eĉ perdis du radkapojn. Kaj tio ne estas vico! Ĉe la vest-osta limo – tio ankaŭ estas akto: Ni ŝtopis ĉe la endo de la slango kaj devis lange varti. Kelkaj raŭpoj kaj valcoj riparis la kontrolŝtelon. Fine ni kontis montri niajn pasojn kaj la aŭtoŝajnon. La mano de la colo stelis al ni dumajn fragojn, ekzemple ĉu ni havas tro filajn cigaredojn. Sed fine ĉio estis en ordo kaj ni faris sub la colŝranko tra.

Poste ni denove standis lange ĉe la tankstelo en Ostgermanio (tie la sprito ne kostas tiom). Jam estis la seksa horo post mit-tago, do ni estis sufiĉe en ajlo. Kiam ni alvenis en Vest-Berlino, jam ŝajnis la mondo kaj la sternoj. Ĉiuj aliaj estis en iu pinto kaj levis unu. Ni ne plu estis en la lago trovi ilin. Ĉar ni estis sufiĉe hungaraj, ni voltis manĝi ion en la universitata menso, sed ĝi ne plu estis ofendita. Do ni manĝis al la karto en fiŝrestoracio. La virto portis al mi ŝalon, en kiu estis alo kun bonoj kaj kolo. Mia amiko fragis min: Ĉu vi volas kosti mian lakson?" Ĝi jam estis iom alta, sed tamen ĝi gustis gute.
Filajn salutojn de via zono!

ATENTU! Tiu teksto ne estas aprobita de la lingva fako de GEA.

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

Al ĉiuj niaj legantoj
ni deziras
benitan Kristnaskon,
agrablajn festotagojn
kaj sanan, feliĉan, pacan jaron
2009

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

Vitus Röder

* 29.10.1928
† 10.9.2008

Wir mussten Abschied nehmen von Vitus Röder aus Regensburg.
Vitus Röder lernte 1959 während seiner Dienstzeit in Passau Esperanto. 1963 organisierte er das 7. GEFA-Jahrestreffen in Regensburg. 1971 wurde er als Nachfolger des BBa Weiden, Bezirksbeauftragter im Bezirk Regensburg bis zur Auflösung des Bezirkes. Er war aber sofort wieder bereit 1980 diesen Posten im Bezirk Nürnberg zu übernehmen, den er bis 1991 wahrnahm. Vitus Röder war immer zur Stelle, wenn Not am Mann war. So half er bei verschiedenen Skiwochen im In- und Ausland und besonders bei der Vorbereitung und Durchführung des 33. IFEF-Kongresses in Regensburg 1981 und der Skiwoche in Bayerisch Eisenstein 1983. Außerdem leitete er viele Esperantokurse. Der Bauingenieur pflegte eine umfangreiche Esperanto-Korrespondenz und nahm mit seiner Gattin an internationalen Kongressen und Skiwochen teil. Wir werden ihm ein ehrendes Andenken bewahren

Redaktfino por FE 1/2009 estos la 15.02.2009
Stiftung Bahn-Sozialwerk Zentrale Frankfurt am Main
Schriftleitung/redakcio: Fritz Lautenbach, Abtstor 21, 36037 Fulda
Tel. (06 61) 7 76 27, Fax (06 61) 3 02 96 92, E-Mail: fritzlautenbach@gmx.de
und Horst Jasmann, Otto-Nagel-Str. 10A, 12683 Berlin
Tel/Fax (0 30) 54 42 361